

„Szolgálati titok!”
„Titkos!”

Érvényességi idő:
az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig
A minősítő neve: Vízvári László
A minősítő beosztása: főigazgató

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2008. november 28.

II. sz.

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
 - Megfelelt: 51 - 100 pont
 - Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1. Nevezze meg latinul az emberi test fő részeit!

3 pont

Emberi test	Latin megnevezés
fej	<i>caput</i>
nyak	<i>collum</i>
törzs	<i>truncus</i>
mellkas	<i>thorax</i>
has	<i>abdomen</i>
medence	<i>pelvis</i>

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

2. Jellemezze az izomszövet típusait! Töltse ki a táblázatot a megadott szempontok alapján!

6 pont

Az izom típusa	Hol található az izom?	Az izomműködés jellege
simaizom	- <i>a zsigeri szervekben</i> - <i>erek falában</i>	összehúzódás: - <i>lassan húzódik össze</i> kifáradás: - <i>lassan fárad ki</i> erőkifejtés: - <i>kisebb erőkifejtésre képes, mint a vázizmok</i>
harántcsíkolt izom	- <i>a vázizmokban</i>	összehúzódás és elernyedés: - <i>gyors</i> kifáradás: - <i>hamarabb kifárad</i> erőkifejtés: - <i>jelentősebb erőkifejtésre képes</i>
szívizom	- <i>csak a szívben</i>	összehúzódás: - <i>rövid</i> elernyedés: - <i>némileg hosszabb elernyedés jellemző</i>

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

3.* **Ismertessen a fájdalom (mint jelző reakció) okai közül hármat /3/!** **3 pont**

- *szöveti folytonosság megszakadása*
- *túlzott feszülés (oedema)*
- *mechanikai ártalom az idegvégződés helyén*
- *oxigénhiány*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. **Nevezze meg alakjuk szerint az emberi csontokat! Írjon mindegyikre egy-egy /1-1/ példát!** **4 pont**

1. *hosszú, csöves csontok - pl.: combcsont*
2. *rövid csontok – pl.: ujjperccsontok*
3. *lapos csontok – pl.: lapockacsont*
4. *szabálytalan alakú csontok – pl.: csigolyák*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

5. **Írja le az izomműködés élettanával kapcsolatos fogalmakat!** **2 pont**

Küszöbinger: *minimális ingererősség, melyre az izom összehúzódással válaszol.*

Kontrakció: *egy izomrost összehúzódása.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. **Húzza alá az alábbiak közül az anyagcserezavar miatt kialakuló mozgásszervi betegségeket!** **3 pont**

- ferdenyak
- köszvény
- nyitott gerinc
- angolkór
- csontvelógyulladás
- csonttritkulás

(Csak a 3 helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

7.* Egészítse ki az alábbi táblázatot!

4 pont

Magyar neve	Latin neve	Mit szállít	Rövidítés	Honnan, hová szállítja a vért?
<i>verőér/ ütőér</i>	arteria	- <i>oxigénban dús vért</i> - <i>tápanyagot</i>	a.	a szívből a periféria felé
<i>gyűjtőér/ visszér</i>	vena	- <i>szén-dioxidot</i> - <i>bomlásterméket</i>	v.	<i>a periféria felől a szív irányába</i>
<i>hajszálér</i>	capillaris	az anyagcserében közvetlenül vesznek részt		

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

8. Ismertesse a vérplazma összetételét!

4 pont

90 %-a víz, ezen belül oldott állapotban található:

1. *fehérjék*
2. *zsírok, lipidok*
3. *szénhidrátok*
4. *véralvadási faktorok*
5. *festékanyagok*
6. *ionok*
7. *nitrogéntartalmú anyagok*
8. *hormonok*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

9. Határozza meg a vérrögösödés (thrombosis) fogalmát!

1 pont

A vér az érpályán belül megalvad, alvadék (trombus) keletkezik.

10. Sorolja fel az orr melléküregait!

2 pont

1. *homloküreg*
2. *arcüreg*
3. *ékcsonti üreg*
4. *rostacsont üregei*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

11. **Határozza meg a légzőrendszer feladatát!** **2 pont**

A légzőrendszer feladata a szervezet gázcseréjének biztosítása, az oxigén felvétele, és a szén-dioxid leadása.

(Helyes válasz esetén 2 pont adható!)

12.* **Nevezze meg a légutak allergiás betegségeit és az allergiát kiváltó okokat! Írjon kettőt /2/!** **2 pont**

*- szénanátha: allergén anyag (virágpór, házpor, pollen)
- gégevizényő: rovarcsípés, gázok, allergizáló tényezők
- tüdőasztma: hörgő izomzatának görcse -allergén anyag*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. **Csoportosítsa a leírt vitaminokat az alábbi szempontok szerint!** **4 pont**

A - vitamin	C - vitamin
K - vitamin	D - vitamin
B - vitamin	P - vitamin
E - vitamin	F - vitamin

Vízben oldódó vitaminok: *A, D, E, K*

Zsírban oldódó vitaminok: *B, C, F, P*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

14. **Húzza alá a helyes válaszokat!** **3 pont**

1. a nyelőcső izmos falú szerv
2. a nyelőcső a garat és gyomor mellett helyezkedik el
3. a nyálmirigyek külső elválasztású mirigyek
4. a nyelőcső feladata a tápanyagok felszívása, és továbbítás
5. a nyelés reflexfolyamat
6. a felnőtt ember teljes fogzatának száma: 34
7. a garatot nyálkahártya béleli
8. a nyelv csak az íz érzést biztosítja
9. a nyáleválasztás reflexfolyamat
10. a nyál szénhidrátbontó enzimeket tartalmaz (ptialin, maltáz)

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

15. **Ismertesse a gyomorfekély (ulcus ventriculi) fogalmát, és lehetséges szövődményeit!** 3 pont

Fogalma:

A nyálkahártya mélyébe (gyomorfalba) terjedő szövethiány.

Szövődményei:

1. *vérzés*
2. *átfürödás (kilyukadás)*
3. *pylorus szűkület*
4. *malignizáció (daganatos elfajulás)*

(Fogalomra: 1 pont, szövődményeire: 0,5-0,5 pont adható!)

16. **Ismertesse a vese mikroszkópos szerkezetét a megadott szempontok szerint!** 4 pont

A vese működési egysége: *a nephron*

A működési egység részei:

- *Malpighi-test*
- *glomerulus*
- *kanyarulatos csatorna*
- *Bowman-tok*

A tubulusok részei:

- *elsődleges kanyarulatos csatorna*
- *Henle-kacs*
- *másodlagos kanyarulatos csatorna*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

17. **Nevezze meg, élettani körülmények között mit nem tartalmaz a vizelet!** 2 pont

1. *fehérje*
2. *genny*
3. *cukor*
4. *epefesték (bilirubin)*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

18.* **Ismertesse a vesekőképződés hajlamosító tényezőit!** **2 pont**
Írjon kettőt /2/!

- *vizelet pangás a húgyutak szűkülete vagy elzáródása miatt*
- *a vizelet fertőződése*
- *kőképző anyagok felszaporodása a vizeletben*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19. **Sorolja fel a külső és a belső férfi nemi szerveket!** **4 pont**

Külső nemi szervek: - *herezacskó*
- *hímvessző*

Belső nemi szervek: - *here*
- *mellékhere*
- *ondóvezeték*
- *ondósinór*
- *ondóhólyag*
- *dülmirigy*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

20.* **Soroljon fel a méhnyakrák diagnosztizálására alkalmas módszerek közül kettőt /2/!** **2 pont**

- *kolposzkópos vizsgálat*
- *szövetteni vizsgálat*
- *bimanuális tapintási vizsgálat*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21. **Határozza meg a belső elválasztású (endokrin) mirigy fogalmát!** **2 pont**

A belső elválasztású (endokrin) mirigyeknek kivezető csövíük nincs, váladékuk a különböző hormonok, melyek a keringésbe kerülnek.

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

22. Nevezze meg a férfi külső nemi működés szabályozásában 2 pont
résztevő szerveket és az általuk termelt hormonokat!

- agyalapi mirigy: gonadotrop hormon
- herék: tesztoszteron

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

23.* Ismertesse az acromegáliát a megadott szempontok 8 pont
szerint!

Oka: *a növekedési hormon túltermelődése a fejlődés befejezése után*

Tünetei: Írjon hatot /6/!

- a csontok végi részének növekedése
- arckifejezés eldurvulása
- orr megnagyobbodása
- lábujjak, kezujjak meghosszabbodása
- szexuális aktivitás csökkenése
- nőknél tejelválasztás
- nagy nyelv
- durva bőr megjelenése
- púposág

(„Okra” 2 pont; „tünetekre” 1-1 pont adható!)

24. Sorolja fel a neuron részeit! 2 pont

1. idegsejt
2. plazmanyúlvány (dendrit)
3. idegrost (neurit)
4. végfácska

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

25. Sorolja fel a mellékvese velőállományának a hormonjait! 2 pont

- adrenalin
- noradrenalin

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26. Nevezze meg az alábbi leírás alapján az anatómiai-életteni egységet! 1 pont

Leírás: A mechanikus támasztó, térkitöltő, elhatároló funkción túl a központi idegrendszeri kapillárisokat gliaburok veszi körül, és elhatárolja őket a neuronoktól.

Az anatómiai-életteni egység neve: *vér-agy gát*

- 27.* Ismertesse a progresszív stroke (PS) lényegét és írjon tüneteinek közül hármat /3/! 4 pont

Lényege: *az agyszövetet tápláló artéria megreped, a hozzá tartozó területen anyagcserezavar és oxigénhiány alakul ki.*

Tünetei:

- *tudatzavar*
- *féloldali bénulás*
- *légzészavar*
- *beszédzavar*
- *inkontinencia*
- *érzészavarok*

(A lényegére 1 pont, a tünetekre 1-1 pont adható!)

28. Húzza alá a felsorolásból a szem részeit! 2 pont

- szemgolyó
- szentengely
- szemmozgató izmok
- a szem védőkészülékei
- szemcsatorna
- könnykészülék

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

29. Ismertesse az érzékszervek feladatait!

3 pont

- a környezet meghatározott ingereinek felvétele
- az ingerek ingerületté alakítása
- az ingerület továbbítása a központi idegrendszerhez

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

30. Nevezze meg tüneteik alapján az érzékszervek alábbi betegségeit! Válaszát írja a pontozott vonalra!

2 pont

A. Tünetek:

- a szem belső nyomása kórosan emelkedett
- látásélesség romlása
- látótérkiesés
- fejfájás

Betegség: *...zöldhályog / glaucoma...*

B. Tünetek:

- forgó jellegű szédülés
- hányinger, hányás
- spontán nystagmus
- nagyfokú halláscsökkenés

Betegség:

...belső fül gyulladása (vagy Menière-betegség)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

31.* Soroljon fel hat /6/ tünetet, melynek alapján a sérültnél belső vérzésre gondol!

3 pont

- hűvös, nyirkos bőr
- sápadt, hamuszürke arcszín
- szapora pulzus
- fájdalom
- szomjúságérzés
- zavartság, nyugtalanság
- vérzés valamely testnyílásból

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

32. Írja le, hogyan helyezné el a sérülteket az alábbi esetekben!

3 pont

orrvérzés esetén:

...ülő helyzet, előre hajtott fej...

tüdővérzés esetén:

...félülő helyzet (nyugalom)...

gyomorvérzés esetén:

...felhúzott térdekkel fektetni (hányás esetén stabil oldalfekvés)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

33. Ismertesse, hogy tömeges baleset esetén a mentők telefonhívásakor milyen információkat kell közölnie!

6 pont

- *a bejelentő adatai*
- *mi történt*
- *hol történt*
- *a sérültek száma*
- *a sérültek állapota*
- *szükséges-e műszaki mentés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)